

KAJ JE POKAZALA ANALIZA O POSLOVANJU GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ NA OBMOČJU NAŠE OBČINE PO GOSPODARSKI REFORMI

TUDI LETOS UGODEN RAZVOJ NAŠEGA GOSPODARSTVA

Gospodarstvo na območju naše občine je letos v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta doseglo naslednje rezultate, izražene v indeksih (obdobje 1965 – 100):

Povečanje v letošnjih mesecih:	I-III	I-IV	I-V
Vnovčena realizacija			
– celotno gospodarstvo	119,2	139,4	142,0
– panoga industrije	105,8	130,6	133,7
Povprečno število zaposlenih			
– celotno gospodarstvo	95,3	95,3	95,0
– panoga industrije	95,6	95,3	95,0
Povprečno izplačani netto mesečni osebni dohodki			
– celotno gospodarstvo	131,6	132,2	132,4
– panoga industrije	125,2	127,7	128,7
Izvoz			
– celotno gospodarstvo	161,7	151,3	132,0
– panoga industrije	142,7	137,5	127,8
Zaloge skupaj			
– celotno gospodarstvo	132,9	–	–
– panoga industrije	121,4	–	–
Fizični obseg industrijske proizvodnje	111,6	109,3	109,0
Podatki za republiko			
– cene na drobno	137,0	138,0	134,6
– življenjski stroški	141,0	139,0	–

NUJNA JE DOSLEDNA DELITEV PO DELU

Kljub težavam (po uvedbi gospodarske reforme) z nabavo reprodukcijskega materiala (domačega in uvoženega) in z obratnimi sredstvi, kažejo gornje primerjave ugoden razvoj. Vsi indeksi so ugodnejši od primerjalnega obdobja tudi, če jih korigiramo s porastom cen (vnovčena realizacija, zaloge), samo pri osebnih dohodkih ugotavljamo nekoliko počasnejšo rast od dviga življenjskih stroškov (po republiškem podatku).

Nadaljnja rast letošnje proizvodnje je z nekaterimi kvalitetskimi in strukturnimi spremembami omogočila, da se je zaustavilo splošno zmanjševanje števila zaposlenih ob relativno ugodnem porastu produktivnosti dela.

Hkrati s tem splošnim izboljšanjem proizvodnje pa se zaostrojuje problemi proizvod-

nih konceptov in racionalnega vključevanja v domače in mednarodno tržišče, vendar še ne dovolj, saj je naše domače tržišče še vedno dokaj zaprt in je vpliv gospodarstva drugih dežel na produktivnost dela, kvaliteto, cene itd. v našem gospodarstvu še zelo omejen.

Določena previdnost pri povečanju osebnih dohodkov je v sedanjem položaju pozitiven element pri vsklajevanju kupne moči s ponudbo blaga na trgu. Občutno pa zaostajamo v razvoju sistema notranje delitve po delu. Uravnilovska politika je še vedno premočna, saj še nimamo izostrenih pogojev in večjega razlikovanja, ki bi temeljilo na priznavanju rezultatov dela. To neugodno vpliva na večje aktiviranje proizvajalcev pri intenzivnejšem gospodarjenju.

ZELO UGODEN RAZVOJ INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE

Posamezne gospodarske panoge oziroma stroke so letos v primerjavi z lanskim obdobjem dosegle naslednje rezultate:

Industrija je po fizičnem obsegu v prvih petih mesecih dosegla 41,8 % lanske celoletne realizacije, v primerjavi z istim obdobjem pa je fizični obseg proizvodnje višji za 9 % (v republiki za 2,9 % in v zvezi za 5 %). Pri tem moramo upoštevati, da so skoraj vse industrijske gospodarske organizacije imele velike težave pri oskrbi z reprodukcijskim materialom, zlasti iz uvoza. To dokazuje sorazmerno hitrejše naraščanje zalog nedovršene proizvodnje (29 %), medtem ko so zaloge surovin in materiala višje le za 16 %, zaloge gotovih izdelkov pa komaj za 11 % v primerjavi z lanskim obdobjem. Gospodarske organizacije doslej še niso imele posebnih težav s prodajo svojih izdelkov, zaostri so se le pogoji oskrbe z reprodukcijskim materialom. Zato tudi stabilizacijski elementi,

ki naj bi v našem gospodarstvu delovali z uvedbo reforme v smislu zaostritve tržnih pogojev, še ne delujejo v zadostni meri, to je, tako, da bi se povečale zaloge gotovih izdelkov in bi gospodarske organizacije morale del ustvarjene akumulacije uporabiti tudi za znižanje cen svojih izdelkov. Stabilizacijski elementi torej še vedno delujejo samo kot administrativni ukrepi, ki jih družba sprejema, n. pr. strožji kreditni in devizni pogoji ob istočasnem povečanju deleža gospodarskih organizacij v narodnem dohodku.

TEŽAVE V DRUGIH GOSPODARSKIH PANOGAH

V **gradbeništvu** predstavlja poseben problem neurejen sistem financiranja stanovanjske izgradnje in razdrobljena sredstva za to gradnjo, kar je povzročilo zastoj v sklepanju pogodb za nova dela.

V **prometu** so stalne težave pri oskrbi z reprodukcijskim

materialom, gumami in rezervnimi deli. Problem je nastal tudi zaradi podražitev vsega tega materiala nad predvidevanji reforme, medtem ko so cene storitvam ostale na nivoju, določenem z reformo. S tem se je akumulativnost avtomatično znižala, zato bo potrebno to nadoknaditi z boljšo organizacijo dela in večjim izkoriščanjem prevoznih sredstev. Čeprav se je vnovčena realizacija povečala za okoli 20 %, fizični obseg še ni bistveno večji, ker so se tarife povečale od 17 do 25 %.

Na splošno ugodne rezultate v trgovini sta vplivali zunanjetrgovinski podjetji Cosmos in Avtotehna, ki že od julija lani stalno povečujeta promet z osebnimi avtomobili.

Fizični obseg **gostinskih storitev** je precej pod lanskim, kajti vnovčena realizacija je višja le za 28,5 % v primerjavi s porastom cen od 25 do 50 %. Najbolje je imel izkoriščene prenočitvene kapacitete hotel Ilirija (77 %), slabše pa motel Medno (31,5 %). Ugotavljamo tudi, da svetovno prvenstvo Hokej 66 ni prineslo pričakovanega porasta števila gostov oziroma nočin.

Tudi v **obrti** primanjkuje reprodukcijskega materiala, zlasti pločevine, gradbenega materiala, lesa, nekaterih vrst usnja itd. Po vnovčeni realizaciji je obrt dosegla v prvih štirih mesecih letos 33,4 % lanske celoletne realizacije, oz. 39,3 % več kot v primerjalnem obdobju.

Pričakujemo lahko, da bo pomanjkanje reprodukcijskega materiala (domačega in uvoženega) še precej časa aktualno in ga bo mogoče rešiti le s tem, da se domači bazični industriji omogoči večja akumulativnost za razširjeno reprodukcijo in da se z intenzivnejšim izvozom poskrbi za zadostna devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala. Naloga predelovalne industrije je, da s povečanim izvozom pridobiva potrebna devizna sredstva in da se pri nabavi materiala preusmeri na tista regionalna področja, kjer imamo že danes aktivno plačilno bilanco. S povečanim izvozom bodo gospodarske organizacije lahko povečale obseg svoje proizvodnje, ker zadovoljevanje domačih potreb ne bo naraščalo v tolikšni meri, kot to zahteva intenzifikacija gospodarjenja.

PREDVIDENA ZAOSTRITVEV DEVIZNEGA SISTEMA

Resne težave bo povzročila zaostritev deviznega režima, ker hočemo do leta 1970 ustvariti za pol milijarde konvertibilnih deviz. Zato je bil faktor povezave uvoza z izvozom zmanjšan v povprečju SFRJ od 1,40 dolarja uvoza na 0,80 dolarja uvoza na vsak dolar izvoza. Takšna zaostritev pa utegne povzročiti zelo hude probleme na notranjem trgu, ki bi se med drugim odražali tudi v stagnaciji proizvodnje in njeni nestabilnosti, kar bi znova vplivalo na cene.

Osnutek bodočega zveznega predpisa o režimu cen

predvideva še veliko administrativnih metod in postopkov v obdobju do prehoda k novemu, liberalnejšemu sistemu cen. Treba bo obdržati neke vrste družbeno kontrolo, zlasti za tiste skupine proizvodov, ki so pomembne za življenjski standard prebivalstva, in za tiste proizvode, ki jih izdeluje več ali manj monopolni proizvajalci in kjer bi svobodno oblikovanje cen utegnulo močno prerasti svetovno ravnen. Dejstvo je, da bo administrativno določanje cen povzročilo precej protislovij, dezorientacij in nerešenih problemov v gospodarskem razvoju in da tak režim ni vsklajen s tendencami naše ekonomike, vendar je v današnji situaciji nujen.

Problem trajnih obratnih sredstev še vedno ni rešen pri tistih organizacijah, ki niso hkrati s povečanim obsegom proizvodnje povečevale svojega poslovnega sklada. Restrikcije v kreditni politiki so še bolj zaostriale vprašanje obratnih sredstev in zato bodo morale gospodarske organizacije

pri delitvi čistega dohodka upoštevati vprašanje obratnih sredstev, da si bodo tako zagotovile likvidnost poslovanja.

Povečana udeležba gospodarskih organizacij v narodnem dohodku in predvidena revalorizacija osnovnih sredstev bo omogočila večja vlaganja v modernizacijo in mehanizacijo proizvodnje. S temi investicijami pa lahko gospodarske organizacije začnejo samo na podlagi vsestranske izdelanih programov, ki bodo upoštevali tako možnost prodaje kot tudi možnost oskrbe z reprodukcijskim materialom.

Gospodarske organizacije bodo morale stremeti za čim boljše kvalifikacijsko strukturo svojih kadrov, saj bodo le tako lahko izboljšale svoje gospodarjenje in zadovoljivo prebrodile težave, ki jih prinaša gospodarska reforma. V ta namen bo potrebno programsko sprejemati mlade kadre, ki bodo v perspektivi potrebni za povečevanje proizvodnje, oziroma za naravno obnavljanje.

Bojan JURČIČ

Mi ustvarjamo demokracijo, v kateri je človek svoboden!

Ne moremo dopustiti, da bi ljudje živeli v nekakšnem strahu. Naj se boji tisti, ki je sovražnik graditve socializma, ne pa naši dobri tovariši in poštenu občani, ki gredo z vso vero z nami pri graditvi socialistične družbe. Takšni ljudje ne smejo živeti v strahu!

Tito na dan borca zastopnikom organizacij borcev NOV

Letni dopust je sestavni del borbe za večjo produktivnost, zato ga izkoristimo res za oddih in razvedrilo, da si bomo nabrali potrebnih moči za uresničitev reforme.